

STRUCTUURSCHETSEN EN VOORBEELDPLANNEN

In dit hoofdstuk doen we concrete voorstellen voor de ruimtelijke ontwikkeling van Kortenberg in de vorm van plaats-specifieke opdrachten. Dit zijn specifieke plekken waarvoor geïntegreerde structuurschetsen worden uitgewerkt. De uitwerking van deze plekken is gebaseerd op de analyse en visie uit het vorige hoofdstuk. We volgen de 4 grote visielijnen die in het vorig hoofdstuk beschreven werden. Onder de plaats-specifieke projecten vallen de kernversterking van de 5 kernen, 2 strategische groene zones en 3 strategische ontwikkelingssites.

Voor de verschillende plekken en zones hebben we de visie en krachtlijnen omgezet in een structuurschets. Deze structuurschetsen zijn voldoende concreet om de ruimtelijke visie duidelijk te maken, maar ook voldoende abstract om een flexibele invulling bij de verdere uitwerking van de deelontwerpen mogelijk te maken. Op deze manier zorgen we ervoor dat het document lange tijd mee kan en richting zal geven aan de toekomstige ontwikkelingen in de gemeente. De verschillende structuurschetsen zijn op eenzelfde manier opgemaakt en behandelen dezelfde thema's. Op de pagina hiernaast staat een verklarende legenda die samen met de plannen bekeken kan worden.

De structuurschetsen van de kernen worden gevolgd door een voorbeeldplan voor het ontwerp van de publieke ruimte van de kern. Dit voorbeeldplan toont hoe de structuurschets omgezet kan worden in een concreet voorstel voor herinrichting. Deze plannen zijn louter illustratief en dienen ter inspiratie voor toekomstige ontwerpen.

De verschillende structuurschetsen zijn op eenzelfde manier opgemaakt en behandelen dezelfde thema's. Hieronder staat een verklarende legenda die samen met de plannen bekeken kan worden.

	strategisch of waardevol gebouw <i>Dit is een gebouw dat waardevol is voor zijn omgeving. Dit kan zowel een historisch gebouw als een gebouw met een maatschappelijk functie zijn. (bv. schoolgebouw, kerk, pastorie, etc.)</i>		afbakening zone kerngebied
	strategische site <i>Dit is een locatie die in de toekomst een belangrijke rol zal spelen in de ontwikkeling van de voorgestelde projecten. Deze plekken zijn vaak prioritair te ontwikkelen.</i>		publieke ruimtes met groen karakter
	bebouwing bestaand		open ruimte functies
	af te breken bebouwing		ontwikkelingszones <i>Deze locatie wordt aangegeven als een zone die in de toekomst in de gaten gehouden moet worden bij verdere ontwikkelingen</i>
	publieke ruimte kerngebieden <i>Dit zien we als de belangrijkste publieke ruimte. In deze ruimte krijgt verblijven de bovenhand. Indien er parkeren in deze ruimte voorkomt, moet deze in het publieke ruimte ontwerp geïntegreerd worden. De gebouwen die grenzen aan deze ruimte dienen een interactie te voeren met de publieke ruimte. (levendige plint, voordeuren, etc.)</i>		ontwikkelingsproject <i>Deze locatie zal in de toekomst ontwikkeld kunnen worden als ontwikkelingsproject. Hiervoor worden concrete voorbeelden gesuggereerd</i>
	aanloopstraten centrum <i>Deze straten kondigen de kern aan en vormen een grotere perimeter van het centrum. In deze straten is er ruimte voor verblijven maar ook voor (langs)parkeren.</i>		waterloop
	oversteekplaatsen aanloopstraten		boom of boomgroepen
	zachte verbinding bestaand		
	zachte verbinding nieuw		

2.1 KERNVERSTERKING

Onze-Lieve-Vrouwenkerk Kortenberg

Kernen als levendige centra versterken

Kortenberg bestaat uit meerdere deekernen. Zoals we in de krachtlijn hebben beschreven willen we er voor zorgen dat deze kernen compact en herkenbaar blijven. Ze moeten hun eigen identiteit kunnen bewaren en versterken. We houden hierbij rekening met de huidige toestand, het verleden en de toekomst van deze kernen. We willen deze kernen versterken tot levendige centra. Daarom doen we voorstellen om de leesbaarheid, samenhang en beeldkwaliteit te versterken. We kijken hierbij zowel naar de bebouwing als naar de open ruimte. We bakenen de kern af en bekijken welke strategische ingrepen hierbinnen mogelijk zijn. In het volgende hoofdstuk overlopen we elk van de Kortenbergse kernen en de ruimtelijke voorstellen die we per kern formuleren.

Een ander ritme

Niet elke kern in Kortenberg is hetzelfde. De kern van Kortenberg zelf is uiteraard een stuk groter en complexer. Deze zal ook in andere hoofdstukken nog terug komen. Maar ook de andere dorpskernen verschillen. Niet elke kern is vandaag even dringend aan renovatie toe. Everberg en Erps hebben reeds een kwalitatief centrum. Voor Meerbeek en Kwerps is dit minder het geval. Hier zijn ingrepen nodig om het dorpshart en het dorpsplein nieuw leven in te blazen.

Dit wil niet zeggen dat er in de andere kernen niets gedaan kan worden. Er dienen zich altijd nieuwe ontwikkelingskansen aan die op de best mogelijke manier begeleid en ingezet moeten worden. Soms kunnen ook met kleine strategische ingrepen grote effecten bekomen worden.

Structuurschets

De ruimtelijke voorstellen voor de kernen worden uitgewerkt in een structuurschets. Deze structuurschetsen zijn voldoende concreet om de ruimtelijke visie duidelijk te maken, maar ook voldoende abstract om een flexibele invulling bij de verdere uitwerking van de deelontwerpen mogelijk te maken. Op deze manier zorgen we ervoor dat het document lange tijd mee kan en richting zal geven aan de toekomstige ontwikkelingen in de gemeente. Ze geven een beeld van de ruimtelijke structuur die we nastreven. Er worden suggesties voor ingrepen gedaan, zonder deze in detail uit te werken of vast te leggen. De structuurschetsen tonen de visie die wij als ontwerpteam voorstellen voor de verschillende kernen. Het is een mogelijke uitwerking, geen concreet ontwerp.

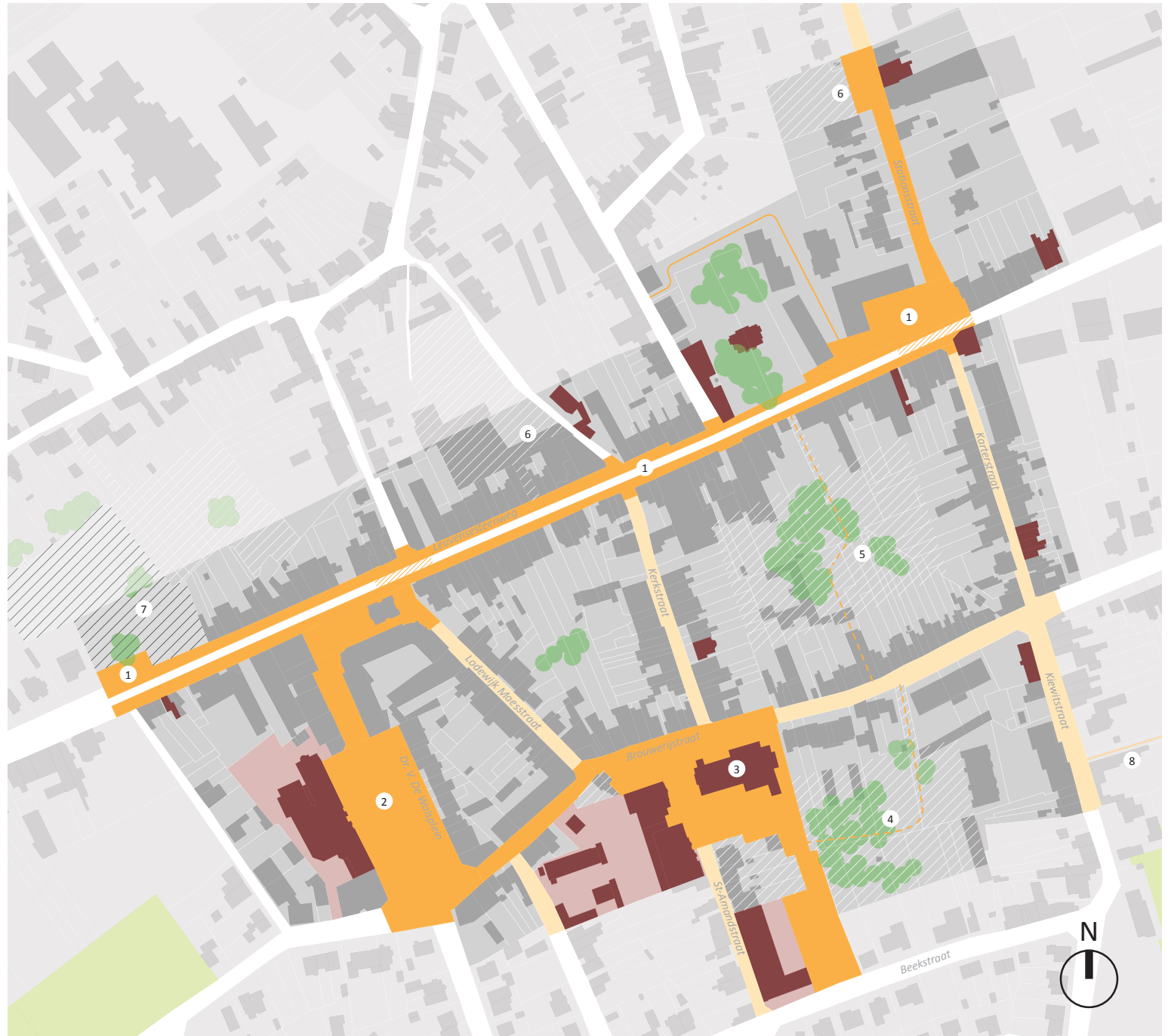
Kiewitstraat, kijkend richting de abdij

zicht op Leuvensesteenweg

Dr. V. De Walsplein

structuurshets kern Kortenberg

1. KERN KORTENBERG

Een centrumfiguur verbindt de verschillende kernfuncties van Kortenberg

De functies van het centrum van Kortenberg liggen sterk verspreid. Er is niet één duidelijk centrum. Dit werd ook duidelijk uit de resultaten van de inspraakwandeling. Iedereen duidt een andere plek aan als centrum van Kortenberg.

Vanuit de geschiedenis is Kortenberg ontstaan rondom de oude abdij op de Eikenberg. Sinds de aanleg van de Leuvensesteenweg (1709) heeft het centrum zich verlegd naar de steenweg. De Leuvensesteenweg werkt vandaag als een barrière tussen de centrumzijde van het station en deze van de kerk. De doorgaande verkeersfunctie van de Leuvensesteenweg zal het niet eenvoudig maken om deze barrièrewerking weg te werken.

De grote opgave in Kortenberg centrum bestaat erin om de verschillende plekken die het centrum rijk is, zo goed mogelijk bij elkaar te betrekken. We stellen voor door middel van het creëren van een compacte publieke ruimte, het centrum zichtbaar te maken en de verblijfskwaliteit te versterken. Belangrijke plekken in het centrum of strategische gebouwen spelen hierin een belangrijke rol.

1. Het opmaken van een profiel voor de Leuvensesteenweg valt buiten het bestek van deze opdracht. Hiervoor zou uitgebreid overleg met AWV en De Lijn noodzakelijk zijn. Toch willen we trachten de verblijfskwaliteit van deze straat te vergroten. Dit doen we door elke verbreding in het profiel aan te grijpen om bijkomende verblijfsruimte te maken. Met deze verbredingen van de voetgangerszone creëren we rustplekken op de drukke steenweg. Het Craenenplein is hier van een goed voorbeeld. Jammer genoeg wordt ook dit pleintje volledig gedomineerd door een inrichting gericht op auto's. Ook nieuwe projecten langs de Leuvensesteenweg kunnen aangegepen worden om de rooilijn terug te trekken en zo bijkomende rustplekken te maken. De site Vranckx en de Rijkswacht site zijn hier goede voorbeelden van. Beide sites vormen trouwens de poort tot het eigenlijke centrumgebied van Kortenberg vanop de steenweg. Deze rustplekken kunnen hiervan een aankondiging zijn. Gebouwen die grenzen aan deze ruimte dienen bij nieuwe ontwikkelingen interactie te voeren met de pleinzone. Elke ontwikkeling dient een bijdrage te leveren aan een attractieve pleinwand.
2. Het Dr. V. De Walsplein aan de gemeentelijke administratieve diensten bezit meer potenties dan het vandaag benut. Het parkeren neemt vandaag bijna het hele plein in door de weinig compacte organisatie ervan. Een nieuwe inrichting kan het multifunctioneel karakter van het plein behouden en de bestaande functies efficiënter inrichten. Het parkeren kan zich meer situeren aan de kant van de oostelijke gevel met de bel-etage woningen. Het open plein kan zich aan de kant van het gemeentehuis en de bibliotheek situeren ter versterking van deze publieke functies.
3. De kerk blijft een oriëntatiepunt binnen Kortenberg. Rondom de kerk liggen een aantal belangrijke kernfuncties zoals een school, een ontmoetingscentrum, een dienstencentrum, etc. De Brouwerijstraat heeft de mogelijkheid om zich opnieuw verder te ontplooiën als een onderdeel van het centrumgebied met gemengde functies. Wij denken dat de kerk opnieuw meer centraal op het plein kan komen te liggen door ook de kant van de huidige parking in de pleinaanleg te betrekken. Een groene tuin rond de kerk kan deze centrale ligging onderstrepen.
4. Het binnengebied Beekstraat – Kiewitstraat – Brouwerijstraat is een groot bouwblok waarbinnen nog een aantal ontwikkelingsmogelijkheden zitten. Er kan een gevel worden gemaakt naar de publieke ruimte rond de kerk en het ontmoetingscentrum. Zo wordt deze parking ook meer onderdeel van het centrum. Het is noodzakelijk dat het groene karakter van het bouwblok vandaag en in de toekomst bewaard blijft. Dit groene karakter kan tegelijk de drager zijn van een zachte doorsteek.
5. Het binnengebied Brouwerijstraat – Karterstraat – Leuvensesteenweg ligt op een zeer strategische locatie. De site kan bijdragen aan het netwerk van zachte doorsteken doorheen het centrum van Kortenberg. Ook kan er onderzocht worden of het mogelijk is om binnen dit bouwblok bijkomende oppervlakte te realiseren voor de handel langs de Leuvensesteenweg en de Brouwerijstraat. Net zoals in andere binnengebieden is het behoud van het groene karakter bij een toekomstige ontwikkeling belangrijk. Het onderbrengen van extra parkeermogelijkheden hier is niet wenselijk. Indien dit toch gebeurt, is het noodzakelijk om op een kwalitatieve manier om te springen met parkeren, met voorkeur ondergronds of bebouwd.
6. Deze parkeerterreinen aan grote handelszaken zijn zeer ruimte verslindend. Indien er mogelijkheden zijn tot optimalisatie van deze sites is dit zeker gewenst, gezien hun ligging in het centrumgebied. De huidige parking van Delhaize kan bij herontwikkeling een aankondiging vormen van het centrumgebied op de Stationsstraat. Tussen het station en de Delhaize wordt de stationstraat ingericht als aanloopstraat. Vanaf de locatie van de supermarkt start het compacte centrum, hier kan een verbreding van de publieke ruimte voor een rustpunt zorgen en voor een aankondiging van het centrum.
7. Deze site Vranckx kan ook gezien worden als een aankondiging van het centrumgebied. In het hoofdstuk van de strategische sites gaan we dieper op deze locatie in.
8. De nabijheid van de oude abdij van Kortenberg is vandaag weinig voelbaar in het centrum. Toch is dit een grote meerwaarde voor het centrum. De zachte verbinding naar de abdij laten we aantakken op een van de aanloopstraten, zodat de verbinding met het centrum weer wordt versterkt.

illustratieve schets van de herinrichting van het openbaar domein op het Dr. V. De Walsplein en het Craenenplein

illustratieve schets van de herinrichting van het openbaar domein rond de kerk en de Brouwerijstraat